

ת"פ 14164/07/18 - מדינת ישראל נגד מוחמד ג'אבר

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט רפי כרמל

ת"פ 14164-07-18

המאשימה	מדינת ישראל
	באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
	נגד
הנאשם	מוחמד ג'אבר
	ע"י ב"כ עו"ד עומיר אחמד מריד

גזר דין

1. הנאשם הורשע בגדר כתב אישום מתוקן בעבירה של הצתה. הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים אינו כולל הסכמה לענין העונש, אך המאשימה הגבילה עצמה לעתור ל - 13 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי לנפגע העבירה.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בין משפחת הנאשם לבין משפחת המתלון, עלי סלאח (להלן: "המתלון"), קיים סכסוך, על רקע חשדם של בני משפחת הנאשם כי בשבוע שקדם ליום 9.2.18, הכו בניו של המתלון את בן דודו של הנאשם, עלי ג'אבר (להלן: "עלי"), והזיקו לרכבו. ביום 8.2.18, בשעות הלילה, פנה מוחמד מופיד ג'אבר, חברו ובן דודו של הנאשם (להלן: "מוחמד מופיד"), לנאשם ולבן משפחה נוסף, מוחמד דיאב ג'אבר (להלן: "מוחמד דיאב") וקרא להם להיפגש עמו בסמוך לביתו. בפגישה, בה נכח גם עלי, שיתף מוחמד מופיד את הנוכחים בתכניתו להצית את רכבו של המתלון כנקמה על תקיפתו של עלי. מוחמד מופיד הציע כי הנאשם ומוחמד דיאב יציתו את הרכב, בעוד הוא ישגיח מרכבו שלו שאיש לא מתקרב למקום. כמו כן, הוא צייד אותם בבקבוקים מלאים בבנזין והנחה אותם לזרוק את כל בגדיהם לאחר המעשה. לאחר הפגישה, נסעו הנאשם ומוחמד דיאב עם מוחמד מופיד ברכבו לביתו של הנאשם, הנמצא בסמיכות לבית המתלון. מוחמד מופיד עזב את המקום. מוחמד דיאב הודיע לנאשם כי לא יבצע את ההצתה. הנאשם התקשר למג'די איברהים (להלן: "מג'די"), המתגורר בסמוך, עדכן אותו בתוכנית הצתת רכבו של המתלון וביקשו להגיע ולסייע. כמו כן, הנאשם התקשר למוחמד מופיד וביקשו לאסוף את מוחמד דיאב, והלה עשה כן, והשניים נסעו למקום סמוך על מנת לתצפת על הנאשם ומג'די. הנאשם ומג'די שפכו חומר דליק על רכבו של התלון מסוג סיאט איביזה, ומג'די הצית את הרכב. כתוצאה מהשריפה נגרמו לרכב נזקים חיצוניים. כמו כן, הנאשם נכווה בבטנו. לאחר מכן ברחו הנאשם ומוחמד דיאב לביתו של מג'די, שם זרקו את בגדיהם.

טענות הצדדים

טענות המאשימה

3. המאשימה טענה כי הערכים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם הם ההגנה על רכוש הפרט והגנה על חיי אדם. מדובר בעשיית דין עצמי במקרה של סכסוך תוך שימוש באש. הרכב שהוצת היה בחניית ביתו של המתלונן והאש יכלה להגיע לביתו. הנאשם בעצמו נפגע מהאש, באופן המוכיח את עוצמת הסיכון שבמעשיו. המאשימה טוענת כי מתחם הענישה מתחיל משנה ועד לארבע שנים. במקרה דנן, מדובר באירוע מתוכנן ביותר, על רקע נקמה ודין עצמי. הנאשם מילא תפקיד מרכזי ויש להטיל עליו מאסר בפועל. באשר למיקום הנאשם בתוך המתחם, המאשימה הגבילה עצמה לעתור ל - 13 חודשי מאסר וטוענת כי זהו האיזון הראוי. לעמדתה, המלצת שירות המבחן לעבודות שירות אינה רלבנטית לאור מתחמי הענישה הנוהגים. כמו כן, לא באו שיקולי שיקום המצדיקים סטייה מהמתחם, ועל כן, יש להטיל על הנאשם 13 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי. באשר לפיצוי, המאשימה אינה מבקשת להטיל פיצוי, מהטעם שבין המתלונן לנאשם הושגה סולחה, במסגרתה שולמו למתלונן פיצויים. הנאשם היה עצור בתקופה 19.7.18 - 21.8.18 ולאחר מכן הוא עצור באיזוק אלקטרוני.

טענות ההגנה

4. הסנגור טען כי יש להתחשב לקולה בכך שהנאשם הינו בן 25, ללא עבר פלילי, הוא הודה בהזדמנות הראשונה ושיתף פעולה עם חוקריו. האירוע התרחש בחודש פברואר 2018, הנאשם הגיע לתחנת המשטרה, סיפר את האמת וגרם לפתיחת התיק, הוא לקח אחריות על מעשיו, הבין את הפסול בהם והודה בכתב אישום מתוקן. שירות המבחן המליץ על מאסר בעבודות שירות, אך לא המליץ על הליך טיפולי. בענין זה סבור הסנגור כי שירות המבחן אינו יכול להימנע מהמלצת טיפולית במקרה דנן, שכן מדובר בבחור צעיר חדור מוטיבציה להשתקם, ששיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן, יזם פגישות עם השירות וביקש לקחת חלק בתהליך טיפולי או שיקומי. הוא מבקש להתנדב בצה"ל ובלשכת התעסוקה ומתנדב במנהל הקהילתי באבו גוש. כמו כן, הנאשם סובל ממחלה והציג מסמכים רפואיים לשירות המבחן. הנאשם נגרר לתוכנית שנרקמה על ידי אחרים, ולא ניתן לומר שהוא האישיות הדומיננטית והחיה שרקמה את המעשים. הנאשם שימש ככלי בידי אחרים ואינו אבי התוכנית. החלק המיוחס לו הינו מינורי ביחס לחלקם של האחרים. הנאשם הפעיל שיקול דעת לא נכון, עליו הביע חרטה כנה. בעבירות הצתה מהסוג דנן קיים מנעד ענישה שמתחיל ממספר חודשים שיכול שירוצו בעבודות שירות ועד מספר חודשי מאסר בפועל. ניתן להסתפק בענישה מקלה, לבכר הליך שיקומי ואף להגיע לתוצאה של הימנעות מהרשעה. לעמדת הסנגור, אינטרס ההרתעה התמלא במקרה דנן, הנאשם הועמד לדין, שהה במעצר ממש, לאחריו הוא נמצא במעצר בפיקוח אלקטרוני. יש לאפשר לנאשם למצות את האפיק השיקומי במסגרת שירות המבחן.

הנאשם הוסיף כי למד את הלקח וכי הוא רוצה להתקדם בחייו.

תסקיר שירות המבחן

5. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של הנאשם עולה כי הינו בן 25 שנים, בעל 12 שנות לימוד, מתגורר בבית הוריו באבו גוש, עד למעצרו עבד כמאבטח בחברה, ללא הרשעות קודמות. הנאשם מסר כי הוא נפגע בשנת 2013

כהולך רגל בתאונת פגע וברח, ומאז הוא סובל מאפילפסיה, נוטל תרופות באופן קבוע וסובל מכאבי ראש. לאחר החלמתו מהתאונה, התנדב בשירות לאומי אזרחי במשך שנה, ולאחר מכן עבד בתחום השיפוצים, אך נפל מסולם בשנת 2016 בשל סחרחורות מהן סבל ונפגע בברכו. בשנת 2017 פנה ללשכת גיוס בבקשה להתגייס לשירות צבאי בצה"ל, אך בקשתו נסגרה לאחר שלא התייצב לזימון למדור הרפואי. הנאשם קיבל אחריות על ביצוע העבירה והביע חרטה ורצון לנהל אורח חיים נורמטיבי תוך שיתוף פעולה עם שירות המבחן. עם זאת, הוערך כי הנאשם נוטה לאימפולסיביות ומתקשה להתייחס לבעיותיו בהתנהלותו ולהצבת גבולות פנימיים. שירות המבחן העריך כי הסיכון להישנות התנהגות עבריינית הינו בדרגה נמוכה. הומלץ להטיל עונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות ועונש מותנה. לא באה המלצה טיפולית ונומק כי הנאשם מתקשה לזהות נזקקות טיפולית.

דין

6. גזירת דינו של הנאשם באה במסגרת הוראת תיקון 113 לחוק העונשין - הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה. בהתאם להוראת סעיף 40ב לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הנו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. הוראת סעיף 40ג(א) קובעת כי יש לקבוע מתחם ענישה הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40ט לחוק (סעיף 40ט מפרט נסיבות בהן יש להתחשב, במידה שהתקיימו וככל שהן משפיעות על חומרת מעשה העבירה ואשמו של הנאשם, ביניהן התכנון, חלקו היחסי של הנאשם, הנזק שנגרם וכמפורט באותו סעיף). כן קיימות הוראות בדבר אפשרות חריגה ממתחם הענישה (במקרה של אפשרות שיקום - סעיף 40ד), ובמקרים של הגנה על שלום הציבור, הרתעה אישית או הרתעת הרבים, מקום שנמצא לכך צורך (סעיפים 40ה, 40ו, 40ז) ובלבד שהעונש לשם הרתעה אישית או הרתעת הרבים לא יחרוג ממתחם הענישה.

7. חומרת העבירה בה הורשע הנאשם, עבירת ההצתה, היא רבה. הסיכון הגלום במעשה ההצתה לחיי אדם ולרכוש, ובהשלכות ההרסניות והבלתי-צפויות העלולות להיגרם מהבערת אש בלתי מבוקרת והתפשטותה - מחייבים ענישה מוחשית ומרתיעה (ר': ע"פ 3116/13 **קבלאן נ' מדינת ישראל** (2013); ע"פ 2599/07 **קריין נ' מדינת ישראל** (2007); ע"פ 3210/06 **עמארה נ' מדינת ישראל** (2007); ע"פ 9299/09 **קסקס נ' מדינת ישראל** (2010)). עבירת ההצתה נתפסת כחמורה גם בשל המסר העברייני האלים העולה ממנה, שיש בו להטיל אימה ופחד ולפגוע בתחושת הביטחון האישי של הציבור (ר': ע"פ 5074/10 **מרדאווי נ' מדינת ישראל** (2012); ע"פ 4311/12 **סורי נ' מדינת ישראל** (2012)). חומרה זו אף נלמדת מלשון המחוקק, אשר קבע עונש כבד, בן 15 שנות מאסר, בצד עבירת ההצתה. יחד עם זאת, נקבע לא אחת, כי מנעד הענישה האפשרי בגין עבירת ההצתה הוא רחב וכל מקרה נקבע בהתאם לנסיבותיו (ר': ע"פ 6463/11 **ברדוגו נ' מדינת ישראל** (2012)).

8. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מלמדת כי נוכח חומרתה הרבה של עבירת ההצתה, לא ניתן להסתפק בעונש שאינו כולל רכיב משמעותי של מאסר בפועל. אמנם, במקרים מסוימים הוטלו על מי שהורשעו בעבירות של הצתה עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. אולם, הדבר נבע משיקולי שיקום כבדי משקל שהיו קיימים באותם מקרים, ובשים לב להמלצת שירות המבחן (ר': ע"פ 4311/12 **סורי**, לעיל; ע"פ 3210/06 **עמארה**, לעיל; ע"פ 1951/14 **מקונן**, לעיל). זאת, גם כשמדובר בנאשמים צעירים ונעדרי עבר פלילי (ע"פ 123/13 **מסארווה תייסיר נ' מדינת ישראל**).

(2013); ע"פ 3947/12 סאלח נ' מדינת ישראל (2012); ע"פ 907/14 דניאל רחמים נ' מדינת ישראל (2014)).

9. הערכים המוגנים בעבירת ההצתה הינם ההגנה על הקניין ועל שלום הציבור. הנאשם פגע ברכוש ויצר סיכון לפגיעה בנפש, ואף נפגע בגופו מהאש שיצר. מעשיו כוונו לרכב שחנה בקרבה רבה לבית מגורים והוא ביצע בשעת לילה, בה מצויים אנשים בבתייהם. מעשי הנאשם תוכננו מראש ובוצעו ביחד עם אחר. אמנם הוא לא יזם את התוכנית העבריינית, אך הוא הסכים לה, נתן דעתו יחד עם יתר המשתתפים למעשים שיינקטו, הוא קיבל על עצמו את ביצוע ההצתה והיה מודע לתוצאותיה, הוא הגיע למקום כשעמו בקבוקי חומר תבערה והוא יכול היה בכל שלב להימנע ממימוש תכניתו, כשם שעשה מוחמד דיאב. אך הנאשם לא חדל מתוכניתו לאחר שמוחמד דיאב עזה את המקום, אלא התקשר וגייס את מג'די להגיע למקום ולבצע עמו את ההצתה.

10. לאור הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, פגיעתו החמורה של הנאשם בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנוהגת, מתחם הענישה הראוי הינו בין שנה לארבע שנות מאסר (ר': ע"פ 2745/18 באסל אבו שארב נ' מדינת ישראל (2018) והפסיקה הנסקרת בסע' 17 לפסה"ד).

11. באשר לעונש הראוי לנאשם, הנאשם הינו כבן 25, ללא הרשעות קודמות, הוא הודה במיוחס לו וקיבל אחריות. שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם, משכך לא קיימים שיקולי שיקום המצדיקים הקלה בעונשו או הימנעות מהטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריח. הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים כלל הסכמה לענין העונש המירבי לו תטען המאשימה, 13 חודשי מאסר בפועל.

12. בנסיבות העניין, אני גוזר על הנאשם עונש מאסר בפועל לתקופה של שנה בניכוי ימי מעצרו. בנוסף אני גוזר על הנאשם עונש מאסר מותנה לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע בתוך 3 שנים מיום שחרורו.

הנאשם יתייצב לריצוי יתרת תקופת מאסרו ביום 22/10/19 עד השעה 10:00 בבית המעצר ניצן.

זכות ערעור לבית משפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ב אלול תשע"ט, 12 ספטמבר 2019, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשם והנאשם בעצמו.

רפי כרמל, שופט